

**Tjeckoslovakiens
framtid och vår**

Sabotören i Famagusta

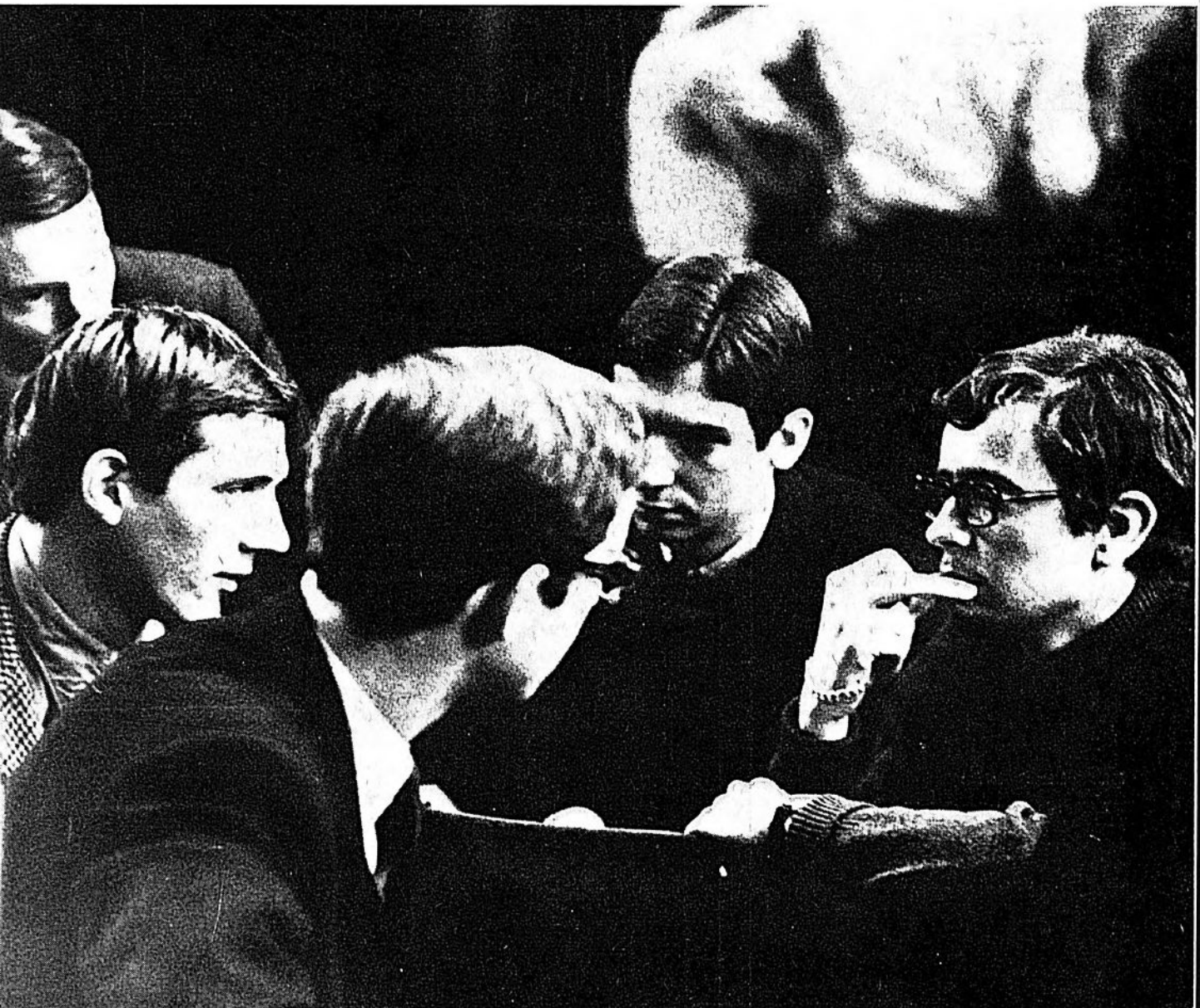
**Har Gud skapat
tätorten?**

**Frankrike —
från analys till aktion**

ny
värld
I BILD

NR **11** 1968

Tidskrift för Moralisk upprustning



TIDSKRIFT FÖR
MORALISK UPPRUSTNING

Utgives av IDE och KULTUR

Utkommer en gång i månaden

Nr 11 - 1968

I redaktionen

Finn Harald Wetterfors

Jan Franzon

Gunnar Wieselgren

Lennart Sjögren ansvarig utgivare

Nordiska medarbetare

Einar Engebretsen Norge

Keld Jørgensen Danmark

PRENUMERATIONSPRIS per år (12 nummer)

Sverige kr 20 —

Danmark dkr 25 —

Finland mk 17 —

Norge nkr 25 —

SVERIGE

Sveavägen 34 VI 111 34 Stockholm

Postgiro 70 61 90 Tel 08/10 34 56

FINLAND

Postgiro 11 20 95 Helsingfors

NORGE

Sophus Lies gate 5 Oslo 2

Postboks 1243 Vikka Oslo 1

Postgiro 12 57 9 Tlf 44 64 78

Fotografier och teckningar med tillstånd av

Sid 1 Jan Franzon 3 Franzon 4 Camp

bell Leggat 6 8 Einar Engebretsen 11

Arthur Strong

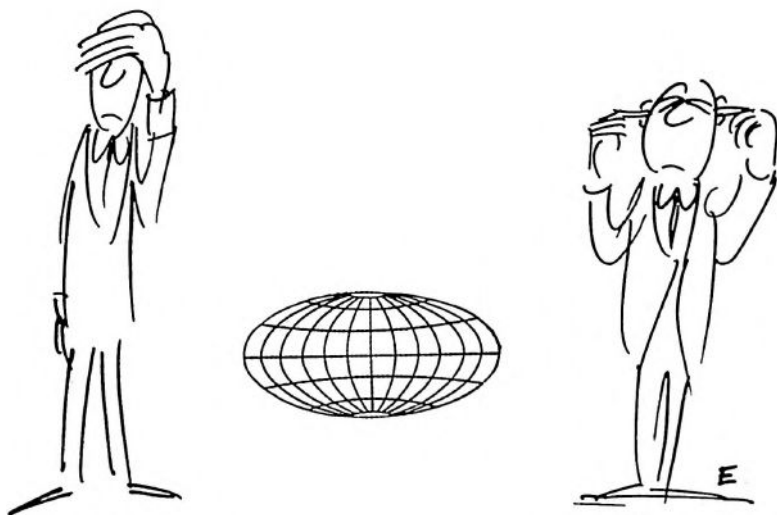
© NY VARLD I BILD

Tidskrift för Moralisk upprustning

Tryck Frank Varding Serpsborg

Bilden på omslagssidan

Till långt in på natten fortsätter diskussionerna på Theatre des Arts i Paris mellan parisstudenter och medlemmar av den internationella trupp som där uppfor musikalen »Luta er ut» Se artikel på sid 8



Att inte veta

Det att inte veta kan vara en moralisk fråga. Om man inte är informerad och inte vet vad som försiggar omkring en kan man inte säga »Jag var i god tro »

Kristen moral mates efter den verkan den har på andra människor, inte efter hur valmenande den är. Vi vet inte, därför att vi har prioriterat vår tid så, att vi inte vet. Det kan gälla handlingar eller brist på handlingar i vår närmaste omgivning.

Men ändå viktigare är det att miljoner kristna i den vastliga världen inte vet vad deras livsform kostar miljontals människor på andra kontinenter. Det kan till exempel gälla vår handelspolitik i fråga om råvarupriserna. Fattiga människor i elandiga omgivningar sliter ut sig till sista blodsdroppen för att till minimala priser kunna sälja råvaror till oss. Därigenom kan vi fortsätta att höja vår egen levnadsstandard.

Vi skyddar oss mot informationer och kunskaper, som kan verka störande på vårt eget rutinmassiga levnadsmonster.

Dessa tankar och meningar kom nyligen fram under en rundbordskonferens mellan nordiska teologer, och de är varda att betonas.

Man begränsar sin information därför att man inte vill ta ansvar.

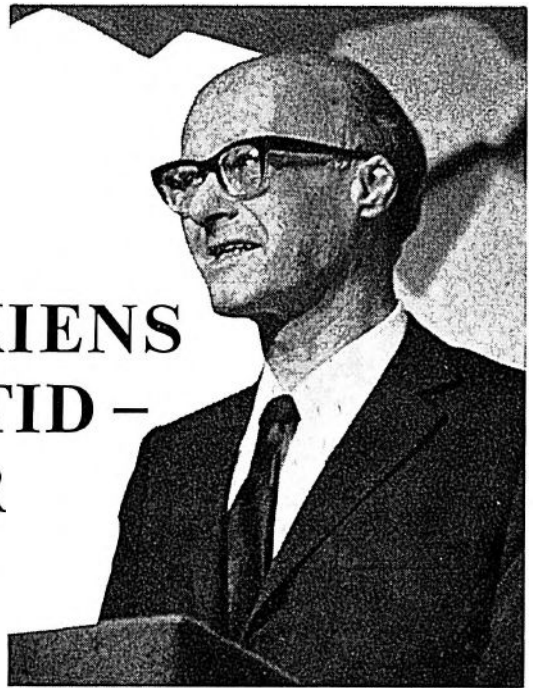
Absolut arlighet är mer än att betala sin skatt och att inte ha några hemligheter för sin fru. Det betyder också att se sig själv i relation till världen som den verkliga är.

Det att veta kan vara en moralisk fråga.

*Peter Lotar är skadespelare, regissör och författare från Tjeckoslovakien Hans kanske mest kända verk *Manuskans bild*, fick 1960 det schweiziska dramatikerpriset och Gerhard Hauptmannpriset i Berlin *Skadespelet* *Presidentens död* har visats i tysk och schweizisk TV och gar nu på flera utländska scener Lotar har bott många år i Schweiz men har alltid förblivit sitt hemland trogen Strax efter augustihandelserna i Tjeckoslovakien berättade han för en internationell publik om sina erfarenheter och om sin syn på förhållandena i sitt eget land och västern Det skedde i Caux*

PETER LOTAR

TJECKO-SLOVAKIENS FRAMTID – OCH VÅR



Jag tvingades fly från min hemstad Prag 1939, då den första gången i vårt århundrade upplevde en ockupation Jag hade inget annat val än att fly Jag är den ende av min familj som överlevde den tiden Här i Schweiz fick jag arbeta vidare i mitt yrke som skadespelare och regissör, och det var under den tiden jag också började skriva Men det enda jag tänkte på under alla dessa år var att få återvända till mitt hemland

Sommaren 1945 efter kriget, då det ännu inte fanns några reguljära kommunikationer, för jag faktiskt med taxi tvärs genom ett kaotiskt Tyskland till Prag Men där fick jag en svår chock Där jag förut sett förföljelsen av judarna med den gula stjärnan, där fann jag nu att tyskarna med sina vita armbindlar var de skyddslosa och fredlosa, och till de koncentrationslager, där förut judarna hallits fängslade, fördes nu tyskarna Det var den nakna hämmen som häskade I stal let för tyska stöd nu sovjetiska stridsvagnar på gatorna Kort därefter, 1948, sänktes järnridån, och det sag ut, som om jag för andra gången och för alltid hade förlorat mitt fosterland Samma år blev jag svårt sjuk Jag förlorade modet helt och såg inte längre någon mening i livet

Det var då, när jag var i den djupa paste nod, som jag kom hit till Caux Och här fann jag meningen i livet på nytt, ty jag fann Gud, Gud som jag under många år hade sökt utan att kunna finna, därför att han hade förblivit något så obestamt och ogripbart Och här erfor jag, att Gud blir en realitet i vårt liv, när vi lyssnar på honom och lyder honom

Jag hade lyckan att under dessa år lara känna två stora lärare Den ene av dem har ytligt sett ingenting att

gora med Caux men är i inre mening mycket djupt befryndad med det Albert Schweitzer Av honom för stod jag vad det praktiskt betyder att leva efter Jesusordet om att mista sitt liv för att finna det Den andra store läraren jag fann här i Caux var Peter Howard Av honom har jag framställt mig att finna mig själv och att inse, att konstnarens fånga och framgång inte är något livsmål Vid samma tid beslutade jag att försöka ge mitt yrke en helt annan anda och mening

Verldshistoriens drama har många akter, som nu ligger bakom oss Vi måste lara känna och förstå dem för att kunna skriva nya som inte präglas av blod och tårar utan av insikt

Demonstrera andens kraft

Det fascinerande med »Pragvåren» var uppbrotsandan hos författarna, filosoferna, diktarna och studenterna och det faktum att folket obetingat följde dem Här var det inga kravaller och provokationer, ingen fara av något slag, det var en resning enbart med andens vapen Den skakade en till synes övermaktig polisregim som etablerats av en världsmakt, den framtvungade ett regeringsskifte och åstadkom en genomgripande omvälvning och humanisering av hela det offentliga livet Det tycks vara ett enastående fenomen

På det religiösa området talar man om det mangomstridda begreppet för utbestämmelse I en vidare mening kan man säga, att varje folk är be-

stamt för något och att det har sitt bestämda instrument att spela i folkens stora orkester Det lilla tjeckiska folket i hjärtat av Europa har fått på sin lott att demonstrera andens kraft i den eviga kampen mot det fysiska valdets makter Detta tema ljuder som ett ledmotiv genom hela dess historia

Hur använder vi vår frihet?

Vi själva har i väst är mycket mer hotade än vi vill gå med på Den granslösa materialism som med vald tvingats på folken i öst har också makt över oss Här är den desto farligare, för den kommer ur oss själva Också vi måste avlagga rakenskap Hur använder vi vår frihet? Vad har det blivit av de ideal som framsteg och människovärde vuxit fram ur?

Är pengar och njutning verkligen livets enda mening? Och varför är det så trostöst och tomt? På allt detta ger vi inte ungdomen några tillfredsställande svar Det är som om vi inte längre hade något organ för att urskilja vad som är gott och ont, förnuftigt och vanvetligt

Ungdomen i Tjeckoslovakien lyssnar fascinerat på den andens stamma, som uppmanar den att besegra en materialism som med vald har tvungits på den Hos oss i väst har ungdomen inget annat val än att i radlos het och våld slå omkring sig för att

Forts sld 14

Spyros Stephou är cypriot. Han tillhör den grekiska delen av befolkningen, som utgör 70 % av hela landets befolkning. Den andra delen utgörs av turkar.

Sedan många år tillbaka är Stephou tulltjänsteman i hamnstaden Famagusta på öns östra sida. Men han föddes och växte upp i byn Pretori högt uppe i Trodosbergen, en by som med sina vinodlingar och ängar är omgärdad av granskog och skrovliga klippor. Det var i hans hemtrakter som EOKA, motståndsrörelsen under självständighetskampen mot engelsmännen under femtitalet, hade sitt centrum.

Det finns 700 byar på ön. Och vad som sker i dem bestämmer ännu i hög grad landets utveckling. Men städerna har en stark dragningskraft på befolkningen där. Spyros Stephou var en av de många som tidigt flyttade ned till staden. Där blev han engagerad i motståndsrörelsen redan från starten 1954 och kampade med den ända till slutet 1959.

Vid sidan av sin tjänst som tulltjänsteman blev han under den tiden ledare för EOKA-sabotörerna i Famagustas hamn. Det var en grupp på fem stycken. En av hans närmaste medarbetare var hans hustru Maroulla.



SABOTÖREN I FAMAGUSTA

Hon brukade förse honom med bomber, som hon förde förbi vakterna vid hamnporten, gömde i cykelvaskan eller i kläderna.

En dag gömde sig Spyros i lastrummet på ett fartyg, ställde in tandningen på en bomb och drog ut säkringarna. Han hade fem minuter på sig att komma undan. Plötsligt hörde han fotstegen från en brittisk patrull. Han hukade sig ned igen bredvid bomben och lyssnade till dess ihardiga tickande, medan han räknade sekunderna. Patrullen passerade, stannade och fortsatte. Spyros kom undan med en frist på sekunder. Fartyget hade mindre tur.

General Grivas, EOKA-rörelsens chef, lyckonskade honom för det som han visade, men han fick också varningsbrev, som hotade honom med avrättning om han inte slutade med vad han höll på med vid sidan av sin sabotageverksamhet.

Spyros Stephou var nämligen känd som Famagustas största spelare. Han satte sig i skuld över oronen. Och varje fredag, då han fått sin lön, stod fordringsägarna utanför kontoret och väntade för att få ut det mesta möjliga av honom. Resten av pengarna försvann snabbt samma kväll i förtyvlande försök att vinna tillbaka den förlorade formogenheten. I nio år gick han och hans fru hungriga.

General Grivas utfärdade av säkerhetsskal stränga order att alla EOKA-män måste sluta med allt som kunde äventyra deras verksamhet. Men trots varningarna fortsatte Stephou att spela. De två beväpnade EOKA-män som medförde det tredje varningsbrevet fann honom vid spelbordet. De hotade med att skjuta honom, om han inte slutade. »Ge mig fem minuter, så jag kan avsluta det här spelet», sade han. Han klarade sig på nytt genom ett lofte att sluta spela.

När cyprioter hade uppnått sitt mål och fått sin självständighet, återvände tusentals av dem till sina arbeten och byar. Men många saknade spänningen och kampmålet från revolutionstiden och blev nervösa och otillfredsställda. De drack mer. De spelade mer. Stephou var en av dem. Avundsjukan mellan de forna stridskamraterna splittrade dem. Ett fåtal gick in för att bygga upp landet efter de föregående årens kaos.

En dag träffade Spyros några cyprioter och man från andra länder, som inbjöd honom till en konferens i Caux i Schweiz. Han reste dit, som han själv sade, »för resans skull».

För kort tid sedan berättade han själv för en samling människor vad som hände honom för åtta år sedan, då han kom dit. Och här är hans egna ord.

»Jag kom till Caux och fick lyssna till människor som talade om absoluta

moraliska normer Det lat valdigt bra, men det var ingenting for mig Om de ville ha varlden annorlunda sa var de tvungna att borja med att forandra engelsmannen De var det storsta problemet i varlden Jag hade kampat i flera ar for mitt lands frihet och jag hade kommit hit for att vila och for att dricka sa mycket gott schweiziskt vin som jag kunde komma over »

Men Spyros skaffade sig i varje fall en liten anteckningsbok och borjade under sina besok pa en narbelagen restaurant att med pennan pa papperet dra sig till minnes saker och ting i sitt liv som han visste inte stamde med hans principer »Till att borja med skrev jag halva boken full om saker som hade med absolut arlighet eller absolut oarlighet att gora Sa borjade jag tanka pa absolut renhet, och snart var den andra halften av boken full skriven Om någon hade fatt se vad dar stod skulle två saker kunna handa, det visste jag For det forsta skulle jag kunna hamna i fangelse for saker jag stult i tjansten For det andra riskerade jag att min fru skulle ta ut skilsmassa, om hon fick veta vad jag gjort bakom ryggen pa henne Sa jag lamnade Caux utan att ha gjort något at allt detta Och fortfarande ansåg jag engelsmannen vara det stora problemet i varlden Men pa planet kom jag att tanka pa min fru Jag hade tagit med mig fyrtyo pund pa resan, och jag hade anvant allt pa det schweiziska vinet utan att tanka pa att kopa med någon enda gava till henne Jag tankte också pa mina vänner, med vilka jag riskerat livet otaliga ganger under frihetskampen Så snart kampen var over, hade vi splittrats i fem olika partier Vi slogs alla om de jobb som blivit fria, nar engelsmannen gav sig iväg

Så nar jag lamnade planet i Nicosia, var jag fast besluten att det var många saker vi måste andra på, om vi ville behålla var frihet Min fru vagade inte tro på mig Men jag slutade spela och dricka Jag berättade for henne vad jag gjort bakom hennes rygg och bad henne forlåta mig Till min stora forvåning visste hon nastan allt forut Jag gick till min chef i hamnen och redovisade vad jag hade stult Och sade honom att han var fri att tillkalla polisen, om han ville 'Vad du har gjort ar inte något ovanligt i hamnen', svarade han 'Det ar vad du sager och gor nu som ar ovanligt Om

du fortsatter på den har linjen kommer du att bli den mest betrodde tjanstemannen i hamnen'

Tillsammans med sin hustru tog sedan Stephou upp kampen for att svetsa greker och turkar samman till en enig nation De anvande sig av skådespel och filmer for att sprida sina ideer och erfarenheter till alla delar av ön De fick många ur bada befolkningsgrupperna med sig Sjalv har Spyros Stephou visat dessa filmer i hundra små stader och byar med antingen grekisk eller turkisk eller blandad befolkning

Landet har gått igenom manga kriser sedan dess »Men en officiell vardering av detta arbete gavs nyligen av en regeringsmedlem, som sade om det inte kom till blodsutgjutelse under var senaste konflikt, sa var det tack vare dessa filmer »

Vid ett annat tillfalle sade davarande overbefalhavaren for FN trup

perna i Cypern, general Thimaja, nar han fick veta hur konflikter forebyggts i Stephous stad Famagusta 1963 »Om det som sker i Famagusta kan upprepas i hela landet, finns det en losning for Cypern » Nar oroligheterna startat hade Stephou per telefon tagit kontakt med chefen for sitt distrikt, en turk, som han lart kanna i samband med visningarna av Moralisk upprustnings filmer De kom overens om att upprattahålla kontakten sa snart konfliktingar uppstod for att losa dem, innan hela Famagusta rycktes med i dem

Kampen for landets enighet fortsatter Spyros Stephou fortsatter den också efter en princip som en av Cyperns nationella ledare, en grek, formulerade for nagra ar sedan »Av Cypern hor inte 70 % till grekerna och 30 % till turkarna Det ar inte en gång 50-50 Cypern hor 100 % till grekerna och 100 % till turkarna »

VARDAGSVINKELN

»Att ha varit lange i tjansten ar inte langre en fortjanst utan en belastning Jag har varit 30 ar i firman, men nu raknas man inte med langre Det ar bara ungdomen som skall fram »

En 55 ars man sitter framfor mig och utgjuter sitt hjarta Han har åt skilliga ar kvar till pensionsaldern, han kan sitt jobb men rationaliseringen har gått hart fram inom foretaget, nya krafter med farsk utbildning overtar ledningen mer och mer Visserligen har de aldre hittills fatt vara kvar men blir mer och mer utfrusna Och de kanner osakerhet infor framtiden

»Borden, penningen och den sociala stallningen skall inte langre galla som måttstock», sa statsradet Palme nyligen i ett anforande om utbildnings politikens mal Vi har kommit lang bit på väg att rasera sociala skrankor och ge lika chans at så många som mojligt Men varfor låta nya skrankor forta effekten av det vi astadkommit?

Ung och effektiv ar dagens ideal Men har vi verkligen ett valfardssam halle om vi inte har rum for alla åldrar? Idag motte jag en man som narmar sig de nittio, klar i huvudet, oppen for manniskor Han berättade att han inte på lange kant sig så full

av kraft och att han nu reser till olika sammankomster och berättar om erfarenheter fran sitt liv Dessutom skoter han sen manga ar hemmet och sin sjuka 83 ariga fru

Varje manniska vare sig hon ar nio eller nittio behover kanna att hon behövs och att hon har en uppgift att fylla Jag tror att det finns mycket for tidigt åldrande som bottnar i att man som 55 aringen inte kanner att man raknas med langre Har vi rad att låta det valdiga kapital som finns i de aldres erfarenhet och kunnande ligga outnyttjat Och deras formåga att ge perspektiv at livet och att kunna handskas med tillvaron ar alltför dyrbar for att bara nonchaleras

Jag langtar efter ett samhalle som ar som ett slags allrum, dar alla raknas med och dar meriterna inte ligger i fodelsenumret Dar alla far del av varmen, hansynen, generositeten, populariteten, rattigheterna och ansvaret Utbildningsministern kan med den propagandaapparat han har till sitt forfogande propagera for det och vi var och en kan bara ut en san anda och installing i vardagslivet

Kum



Har Gud skapat tätorten?

Time Magazine har givit den unge harvardprofessorn Harvey Cox epitetet en av Amerikas »mest radikala och respekterade unga kristna tankare». Hans bok »The Secular City», som väl kan beskrivas som en populärteologisk utredning har med en upplaga på över en kvarts miljon blivit en sensationell bestseller på andra sidan Atlanten. De har nu också kommit ut i svensk översättning, där den kallas »Har Gud skapat tätorten?» (Verbum 30 -, inb 36 -)

Som lekman på teologins område tar man stora risker, när man ger sig i kast med en teologisk expert. Men i specialisternas tidsålder är det viktigt att också lekmannen gör sin röst hörd.

Cox hävdar att urbaniseringen, människornas hopflyttning till storstäder, har skapat en ny historisk situation. Vi befinner oss mitt i en revolutionär förändring av en lika genomgripande art som övergången från stamsamhället till småstadssamhället. Och vi är på väg mot nästa stadium, det teknologiska storstadssamhällets teknopol.

Cox tycks ha en nästan magisk tro på teknopolen, och på den förändrande inverkan på människorna, som denna nya samhällsform har. Är hans tankegångar besläktade med marxismens kolartro på att förändrade egendomsförhållanden också kommer att förändra människan? Man undrar så smått om inte Cox själv - mitt i sekulariseringsprocessen - fallit offer för en overtro.

Den pragmatiska människan

Den moderna, sekulariserade människan utmärks enligt Cox först och främst av sin pragmatiska inställning. John Kennedy får exemplifiera hans Pragmatikern tar itu med ett problem at gangen. Han narmar sig san-

ningen inte genom att se den som en del av den metafysiska helheten utan genom att tillämpa dess olika element på rent mänskliga problem. Han polemiserar också med teologen Paul Tillich, som hävdar att människan söker efter en mening med livet. Det tankandet är enligt Cox en lämnning från det forgångna. Nutidens människa är intresserad av nyttonade lösningar. De religiösa frågorna har ryckt ut i periferin.

»The Secular City» skrevs 1965, tre år innan studentupproren började på allvar. När Cox gör gällande att människor i huvudsak sysselsätter sig med pragmatiska frågor, verkar det idag som ett verklighetsframmande betraktelsesätt av en människa som inte lodat djupen av sin egen samtid. Han citerar också uppskattande Amos Wilders tes om att vi lever i en evaningsvärld. Naturligtvis tror Cox på Gud, på naden och på det transcendentala, men de horisontella förbindelserna är viktigare för honom. »Gud vill inte att människan i första hand skall intressera sig för honom utan för sin medmänniska», skriver han.

Detta ser ut att vara en slags modern kulturoptimism. Är Cox realistisk när det gäller de destruktiva krafterna i människan själv, och ifråga om den andliga kraft som krävs för att kunna åstadkomma en förändring? För en tid sedan kunde man på TV få se filmupptagningar från Hitlers storhetstid på trettioalet. Det är nas-

tan otroligt att ett kulturfolk som det tyska kunde falla offer för en sådan primitiv avgudadyrkan. Bruna skjortor, marscherande järnstovlar, »Sieg Heil», fanatikernas vrål och trumvirvlar. Djupast sett måste orsaken ha varit att det var ytterst få som hade en egen inre kompass att följa, och att det var få som stod i ett förpliktande förhållande till Gud och sitt eget samvete.

Vad finns det för skal att tro att situationen idag, och i andra länder, är annorlunda? Cox bok kommer knappast att erbjuda en fastare rikt punkt.

Sex och ansvar

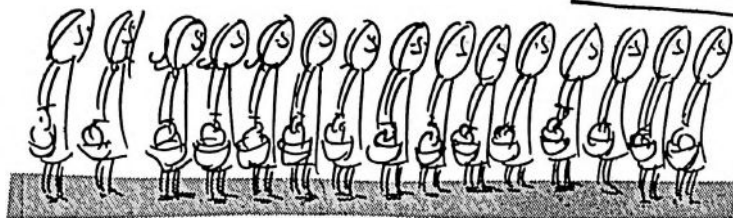
Detta blir så mycket klarare, när han kommer in på sexualitetens område. Cox klagar högt över att Amerika sysslar så mycket med sex. Miss America, det amerikanska kvinnoidealet, har blivit en avgud, säger han, ett slags surrogat för jungfru Maria, som reklamen och massmedierna lär folket att dyrka.

Vilket botemedel föreskriver da Cox? Först och främst att kommersialiseringen av sex måste upphöra, och det är väl de flesta eniga med honom om Svaret på sexkulten, säger han, ligger inte så mycket i en förbättring av den enskildes moral, som i en förändring av de strukturer som framjar den. Det ligger nära till hands att erbjuda en mera lustbetonad tolkning. Fortsatt med att leva som du vill, andra är mer ansvariga för sakens tillstånd än du.

Uppbrott

Cox blir intressant, när han hävdar, att rörlighet, uppbrott måste vara en del av kristendomens väsen. Den urbaniserade människan är alltid »on the move», i rörelse, i hissar, bilar, flyg, T-banor, från ena foten till den andra, från en plats till en annan. Rörlighet nära krafternas värsta fiende. Nyckeln till permanent revolution är perma-

SNABBKÖP
SUPERMARKET



nent förvandling, skriver Cox Teo login måste finna ut, »where the action is», var Gud har skapat en öppning och så gå på offensiven med ett avpassat budskap och en realistisk strategi. Öppningen finner Cox i kampen för social rättfärdighet, för rasers, klassers och folkgruppers frigörelse och medbestämmanderätt. Man når inte resultat genom fraternisering mellan de olika grupperna utan genom att trana folk till att bekämpa orättfärdighet var den finns.

Manniskans sekularisering

Cox hävdar, att mänsklighetens historia är en kontinuerlig sekulariseringsprocess, och att det är Guds avsikt. Som exempel nämner han skapelseberättelsen i bibeln. Skapelsen skilde naturen från Gud och människan från naturen. Den ger uttryck för en verklighetsuppfattning som bryter magins makt och som upphör att se det övernaturliga i det naturliga.

Idag är att vara en kristen mer en fråga om ett medvetet val, och det är ett framsteg. Det bidrar också till att göra slut på ett vastligt monopol på kristendomen, så att den lättare kan accepteras av resten av mänskligheten.

Teknopolis är ytterligare ett steg mot sekulariseringen. Mänskligheten häller på att bli mogen. Den står inte längre i ett »herre-tjänare» förhållande till Gud. »Teamwork», samarbete, utgör grundvalen för det nya gudsförhållandet. Människan gör sig i allt högre grad till jordens herre.

Nodvandiga frågetecken

»The Secular City» är lättlast och ifrågasätter många valetablerade meningar och handlingsmonster på ett sätt som är nodvandigt.

Men man kan inte frigöra sig från känslan av att konfronteras med en tankelek, som saknar höjd och djupdimensioner.

Vi har i vår egen tid fått se tillräckligt många exempel på vad den allsmäktiga människan kan åstadkomma. Respekten för människovärdet har sin rot i det skapades odmjukhet inför Skaparen. Sanningen om sig själv ger människan den rätta hållningen gentemot sina medmänniskor.

Denna djupare dimension av mänsklighet får inte stort utrymme hos Cox. Hans medmänsklighet heter

Forts sid 14

Destination COLOMBO

I ett vintermörkt Stockholm, där den första snön täckte marken och gjorde gatorna farliga, fick vi några ord med polmag *Gunnar Wieselgren* och hans fru *Inga* innan de satte kurs mot varmare trakter. De båda representerar Sverige och Norden i en aktion för Moralisk upprustning i Sydostasien under kommande månader.

En rad av Ceylons ledare har bittit indiern *Rajmohan Gandhi* och hans medarbetare att med en internationell grupp människor ta erfarenheter genom Moralisk upprustning till landet i november, och aktionen öppnades genom ett indiskt ceylonesiskt framförande av musikalen »Asia, Arise!» i Colombo.

– *Vilket är syftet med resan?*

– I vår tid glommer vi lätt, att det är kvaliteter som ansvarskänsla och osjälviskhet som byggt upp våra länder till vad de är nu, säger *Gunnar Wieselgren*. Vi har faktiskt blivit ombedda att »exportera» just den andan till de länder vi ska besöka. Vi har fått höra, att det är vad man behöver mer än något annat. Vår resa är ett led i en standigt växande insats från de skandinaviska länderna i Asien och framför allt i Indien.

– Da jag 1952 var i Asien första gången, motte jag människor som var mycket bittra över vad Västern hade gjort tidigare, inskjuter hans fru. Jag minns, att jag tänkte för mig själv: Har lonar det sig inte att säga »Jag är svensk, så det har jag inget att göra med». Det är bara att acceptera bordan av det galna som har gjorts och bygga något nytt, baserat på nya motiv.

Huvudsyftet är att ge en impuls, en grundval som gör att demokratin kan fungera. Dessa länder präglas av allvarliga upplosningstendenser och ökande osakerhet, och det brådskar att ge ett svar.

– *Vilken konkret insats görs annars från Skandinavien?*

– Är ni klar över att Norden har givit nära ½ miljon kronor till Moralisk upprustningsarbete bara i Indien det senaste året? Och det pagar en stor insamling med målet att före-

tarets utgångsanta ytterligare 250 000 kronor för att bygga fardigt ett konferens- och skolningscentrum i Panchgani nära Bombay. Det som hittills har givits, är resultatet av en verklig öfvervilja och visar bredden av engagemanget.

Många ger fasta bidrag av sin lön, barn och vuxna har arrangerat basarer, konstafstnar m m. Den finländske konstnären *Lennart Segerstråle* gav hela fortjänsten av flera månaders arbete på Island, en dansk seglarentusiast satsade det dyrbaraste han ägde, nämligen sin segelbåt, en person satte sitt fadersärv. En dam sålde en akvarell, målade av hennes slaktning *Le Courbusier*, många har önskat sig bidrag till Indien som födelsedagsprebetyder förändring och är de reaktiva för att nämna några exempel.

Ett dussin skandinaver har besökt Asien under det här året. De representerar olika yrken, industri, fackföreningsrörelse och jordbruk, det har varit läkare, lärare och studenter. De har speciellt tagit kontakt med människor i tre nyckelområden i Indien: idag bönderna, de kastlösa och människor som är engagerade i frågan om självstyrelse i olika stater. På alla dessa områden har det lett till konkreta förändringar i människor som också har börjat påverka de yttre förhållandena. Det är för långt att här berätta om allt som har gjorts, men så mycket kan jag säga, att betydelsen av den personliga insatsen från Skandinavien och av de pengar som har investerats knappast kan övervärderas. Vi själva reser ut för att fortsätta det arbetet, och vi hoppas också, att dessa initiativ från olika enskilda personer ska öppna vägen för ett engagemang från våra länders sida genom officiella kanaler.

– *Hur klarar Ni utgifterna för er egen resa?*

– Ett sjuttital vänner har bidragit till biljetterna, tre månaders uppehälle och utrustning. En ung svensk som rest före oss till Ceylon får sin biljett finansierad på samma sätt.

Eva Ruse Hanssen

Diskussionens vågor går höga i Paris barer och studentrum, fabriker och kontor. De franska orden brusar förbi ovanå nordiska öron som ett vattenfall. Det är handlingarna i maj och juni som diskuteras. Två ord kanner man snart igen: »participation» (medbestämmanderätt) och »dialogue».

Om diagnos kunde bota sjukdomar, vore Frankrikes sjukdom för länge sedan botad. Bokhandlarna är fulla av böcker och tidskrifter som analyserar revolutionen i maj och juni. Åtminstone femtio böcker har skrivits om detta ämne, många av dem med helt motstridiga uppfattningar om vad som faktiskt skedde och vad som nu bör göras.

En del fakta är dock klara. De franska lönerna hade sackat efter lönerna i Tyskland och en del andra länder. Med alla sociala förmåner inräknade lag franska arbetarnas medlemmar i maj på 3 41 D Mark i timmen mot 4 89 D Mark i Tyskland. Det sk Grenelleavtalet i juni garanterade löneökningar på 12-15 %. Men dessa har delvis åtsitts upp av den valdsamma inflationen. 750 milj arbetstimmar har hittills under 1968 förlorats genom arbetskonflikter, motsvarande 2,4 % av en hel årsproduktion. Man räknar med att det nu finns 500 000 arbetslösa. Men en av regeringens experter sade till mig att antalet kanske går upp till 1 miljon under de närmaste månaderna.

I Frankrike ger studentexamen tillträde till universitet och högskolor utan särskild inträdesprovning. Frankrike har därför nästan lika många förstaårsstudenter som England och Västtyskland tillsammans. Lokaler är otillräckliga och gallringen sker under de första åren vid universiteten,

då ett förhållandevis mycket stort antal studenter faller bort.

Undervisningsminister Edgar Faure har plötsligen blivit en av Frankrikes populäraste män. På två månader har han lyckats med något som Frankrike väntat på i många decennier: en reform av den högre undervisningen. Faure hade säkert inte kunnat få igenom sina förslag så snabbt, om inte många av Frankrikes politiker varit rädda för att majoriteterna skulle upprepas i oktober. Reformen utgår från två grundprinciper: »participation» och »autonomie». Det förre betyder att studenterna får en ganska stor andel i undervisningens utformning. Med »autonomie» avses universitetens självständighet i förhållande till statsmakterna. I praktiken betyder detta en vittgående decentralisering. Reformen genomfördes med 441 röster mot 0 i nationalförsamlingen, de 33 kommunisterna, och 6 gaullister nedlade sina röster.

BROR
JONZON

FRANKRIKE-

Men många av studentledarna är inte belåtna, lika litet som de militanta arbetarna. Den i Norden bekante vicepresidenten för den franska studentorganisationen UNEF, Jacques Sauvageot är en bestämd motståndare till Faures reformer. Det rör sig egentligen inte så mycket om missnöje med det ena eller det andra reformförslaget. Snarare rör det sig om en principiell motvilja mot reformer som syftar till att förbättra det bestående samhället i stället för att vända upp och

ned på det. I franska tidningar kan man läsa protestappellen: »Ingen universitetsreform utan en global samhallsrevolution».

Haromkvällen var jag med om en av otaliga nattliga studentdiskussioner i Quartier Latin. Det var inte så lätt att hanga med, när rummet snabbt fylldes av rök och av en aldrig sinande ström av valtalighet från män och kvinnor som föregav sig vara en global revolutions förespråkare. Man lyssnade till dem med blandade känslor. Man gav dem sin fulla sympati för att de i maj och juni skakat Frankrike till medvetande om att studenterna och arbetarna på många håll lever och arbetar under mycket svåra förhållanden. Å andra sidan var det beklämmande att se hur de, och många andra fransmän med dem efter juni, blivit så engagerade i de inomfranska problemen, att de tycks glomma att utanför Frankrike väntar en värld, vars svält och nöd kan komma t o m.

slummen i Paris förstäder att te sig som en idyll. Och om detta galler om arbetare och studentledare som gör anspråk på att vara revolutionära, så galler det ännu mycket mer om den franska borgerligheten som nu börjar slå sig till ro i hopp om att Grenelleavtalet och universitetsreformen tagit gadden ur de franska revolutionärerna.

Det började nu bli sent i studentrummet i Quartier Latin, som till bristningsgränsen fyllts av rök och ordflod. En och annan hade nickat till. Men de vaknade plötsligt till liv, när två utländska studenter – en tysk och en vietnamesisk – tog till orda. De hade frackheten att ifrågasätta om den revolution som nu diskuteras hela kvällen gick långt nog. De efterlyste en revolution av en sådan omfattning att den kan nå alla människor överallt, och som går så djupt att den tar itu med örenhet, hat och profithunger, som varken kapitalismen eller kommunismen kommit tillrätta med. Det var som om någon plötsligt öppnat fönstret i det nakna rummet och släppt in frisk från luft. De två studenterna inbjöd de andra att fortsätta diskussionen nästa kväll i Theatre des Arts.

Om Odeonteatern i maj och juni



var ett av Paris revolutionscentra, så häller Theatre des Arts i Montmartre på att nu bli centrum för den sorts revolution som de bada studenterna efterlyste. Där går Moralisk upp-
rustnings franska skadespel »Pitie pour Clementine» och den europeiska revyn »Il est permis de se pencher au dehors» (Luta Er ut) kväll efter kväll, och där planerar franska industriman, studen-
ter och arbetare hur Frankrike kan »luta sig ut» och göra en världsinsats som motsvarar detta lands traditioner och bestämelse.

Le Figaro skriver om Pitie pour Clementine »Ett mycket sympatiskt stycke. Med outtrotligt gott humor, med livlig koreografi och med en alsk-
vart sarkastisk dialog ger denna musi-
kaliska komedi uttryck åt enkla men ofta glomda sanningar om världens
darskap och om hur den kan botas.»

Paris största kvällstidning France Soir skriver »Har finns en tro och en
overtygelse som strömmar över ramp-

losa Asiens och Afrikas problem. Be-
sokarna var fascinerade. Deras sista
fråga var »Grundar ni er revolution
på marxismen?» Svaret kom från en
student – med glimten i ögat »Jag
tror som historiestudent att Marx med
liv och själ skulle ha gått in för den
har världsrevolutionen, om han levat
idag!»

Det franska taget har kommit igång,
om än långsamt. En del passagerare
upptacker att det inte är förbjudet

utan till och med rekommenderat att
»pencher au dehors» – luta sig ut. De
lutar sig ut och finner »un monde est
là qui nous attend» – en värld är där
och väntar på oss – för att tala med
en av sångerna i revyn. Kommer man
att sjunka tillbaka i sin bekväma
fatölj, eller kommer man att engagera
sig i den uppgift som väntar därutan-
för? Frankrikes, och kanske Europas
framtid kan bero på svaret på just den
frågan.

Intryck under insats i Paris

*Jan Franzon, konditor och en av de svenska ungdomar som deltar i aktio-
nen med »Luta Er ut» i Paris skriver i ett resebrev därifrån bl a*

Att resa med »Luta Er ut» är både
inspirerande och påfrestande. Det
innebar att ständigt möta nya männi-
skor, traditioner och tankesätt. När
jag arbetade som konditor, delades
min tid mellan arbete och fritid. I
»Luta Er ut» lever vi alla med en ge-
mensam målsättning, och efter en pla-
nerad strategi arbetar vi för att nå
människor med de erfarenheter vi fun-
nit av förvandling i våra egna liv i
olika situationer, och detta har fört
min förut ombonade tro ut i verklig-
heten, där den hela tiden varit menad
att leva.

I ett liv som detta är det två saker
som jag funnit väsentliga – overtygelse

och frihet. Utan en övertygelse som
engagerar mig totalt orkar jag inte
leva under dessa förhållanden. Men
det påtagliga är att denna har växt
fram under tiden med »Luta Er ut»
på ett sådant sätt att jag kantar att den
kommit ifråga och inte påtvingats
mig utifrån.

Det friska och porlande livet, som
jag upplever tillsammans med mina
kamrater här i Paris, ger en behåll-
ning, som varken kan kopas för pen-
gar eller konstrueras med hjälp av
datamaskin. Flera studentledare vill
att musikalen »Luta Er ut» skall ges
på universitetets teater, där 1080 stu-
denter kan se den. Nyligen hade vi
också ett fascinerande besök av Viet-
nams främsta kompositör och hans
teatergrupp, som öppnade nya dörrar
för oss till ett folk, vars rikedomar
blivit solade i blod.

från analys till aktion

ljuset publiken är uppfriskad, när den
lamnar teatern.»

Här om kvällen kom några osteuro-
peiska diplomater till teatern. Deras
första reaktion var »Det här är ju
lika bra som Brecht.» De träffade stu-
denter från Norden och många andra
länder. De hörde hur franska och
andra europeiska industriman och ar-
betare träffats för gemensam planering
i samband med framförandet av skå-
despelen. En del av deras stravan var
t ex att få fram fasta råvarupriser
för u-landernas produkter och där-
utöver att planera en »participation»,
som nådde långt utanför fabrikspor-
tarna eller universitetens lärosalar.
Den innefattade Europas andel i att

Jul - och nyårskonferens

Under rubriken »En ny människotyp tillgänglig» avhålls i Caux en konferens från 21 december 1968 till 5 januari 1969. I de dagliga programmen ingår moten varje morgon om »Grunddragen i Moralisk upp-
rustning». Under övriga arbetssessioner erbjuds tillfälle till utbyte av
erfarenheter om de ämnen som behandlas. Konferensen kommer att
utgöra en kurs i att leva och att ge ledarskap i den moderna världen.
Filmer och teaterpjäser står också på programmet.

Bland frågor på dagordningen märks

- ★ Är en revolution i människan nyckeln till fram-
tiden?
- ★ Hur kan ledarna återvinna gemene mans för-
troende?
- ★ Kan raserna leva tillsammans i ett gemensamt
samhälle?
- ★ Industrin och den moderna världens behov
- ★ Kan överflödssamhällets onda sidor botas?

Närmare upplysningar om konferensen erhålles genom Moralisk upp-
rustning, Sveavägen 34, 111 34 Stockholm. Tel 08/11 94 11 eller
36 02 80.

Skall industrin ÖVERLEVA — eller HJÄLPA LEVA?

Av Gordon Wise

Var och en som besöker Sverige blir omedelbart slagen av den hoga levnadsstandarden som söker sin like, den omfattande sociala omvårdnaden, den fornuftiga behandlingen av arbetsmarknadens problem

Men da jag nyligen var dar, trafade jag en rad svenska industriman som var oroliga. De ansag att Sverige pa grund av sina hoga priser var i fara att forlora sin plats pa varldsmarknaden. Med sina hoga loner behover man nu kraftigt oka produktionen for att kunna havda sig med sina kvalitetsvaror.

Produktionschefen vid en vastsvensk industri sade mig att utlandska kunder hittills garna betalat extra for svensk kvalitet. Nu håller andra lander på att hinna ifatt Sverige i fråga om kvalitet, lander som med sina lagre loner kan producera kvalitetsvaror mer ekonomiskt.

Vid en arbetsgivar konferens i Goteborg horde jag Volvos forsaljningschef saga att de svenska arbetskostnaderna ligger 65 % over Storbritanniens. Ekonomichefen pa SKF sade att EEC landernas loner uppgår till i genomsnitt endast 70 % av de svenska. Svensk industri maste darfor vara 30 % mer effektiv for att kunna konkurrera.

Samtidigt har ordforanden for Sveriges LO, Arne Geijer, forutskickat att de kommande avtalsforhandlingarna kommer att bli de hardaste pa manga ar. Att dela pa en standigt vaxande kaka ar en sak — en annan om kakan inte blir storre. Det omse sidiga egenintresse, som hittills hallit svenska fackforenings och arbetsgivarrepresentanter kvar vid forhandlingsbordet, kanske inte forslar som sammanhallande cement i framtiden.

Men forr eller senare kommer alla Europas exporterande industrilander att tvingas ta itu med det svenska problemet. Hur skall man bibehålla en hog levnadsstandard, nar den medfor att exportpriserna stiger over konkurrenskraftig nivå?

Svaret maste man naturligtvis soka i globala termer. Ty, som det heter inom Internationella arbetsbyran, fatigdom i någon del av varlden ar ett hot mot valståndet overallt.

Tag Indien som exempel. En hoyning av levnadsstandarden dar skulle betyda en okning av kopkraften bland 520 miljoner manniskor och darmed en ny jattemarknad for Europa. Indien borde få hjälp till att betala for sin import, och de europeiska landerna borde ge den hjälpen. Ett satt vore att fa till stånd fler internationella

Forfattaren till denna artikel kommer fran Australien. Under varldskriget var han pilot och flog spaningsuppdrag vid bl a norska kusten. Senare arbetade han som journalist med Moralisk upprustning i Asien och Europa, de senare aren i England. Hans far var ledare av arbetarpartiet i Vastaustrien, tidvis premiärminister och tidvis ledare for oppositionen — Ny Varld i Bild bad honom skriva om sina intryck fran ett besok nyligen i Sverige med sarskild betoning pa vad vi i Norden kan gora i varlden i dag.

avtalsavtal av den typ som juteavtalet representerar — ett avtal dar Frankrike visat vagen. Ett sadant avtal stabiliserar pa en rattvis niva de priser som utvecklingslanderna erhaller for sina varor och hindrar dem fran att falla offer for vilda prisfluktuationer. Det hjälper dem att battre planera sin ekonomi.

Storbritannien med sina omfattande handelskontakter over hela varlden skulle ha stora mojligheter att genomfora sadana avtal. Trots egna ekonomiska svarigheter ligger man också val framme ifråga om u hjalp, faktiskt pa femte plats i varlden. Men Storbritannien skulle behova uppmuntran att ga vidare i denna riktning, sarskilt av sina vanner inom EFTA som t ex Sverige, Danmark och Norge. Under en langre tid har engelsmannen namligen fatt sig itutat att deras land ar slut som varldsmakt, och nar man nu avvecklar denna position, riskerar man att kasta ut barnet med badvattnet. De nordiska landerna skulle genom sitt exempel kunna hjälpa England att anvanda sina langst storre resurser helt och fullt i ratt riktning.

Ett annat satt pa vilket Europa kan hjälpa Indien ar genom att vidare utveckla nagot som folk fran europeisk industri redan borjat gora i Indien. Arbetare från England, Frankrike och Sverige har på inbjudan av Rajmohan Gandhi sammantraffat med sina kolleger i indiska fackforeningar liksom med toppman pa arbetsgivarsidan. De har i hog grad kunnat hjälpa dessa man. De besokte t ex hamnen i Calcutta, Indiens storsta hamn, dar inte mindre an sju fackforeningar organiserar hamnarbetarna. De europeiska arbetarna fragade sina indiska »broder» vad dessa mest av allt behovde. Till sin forvaning fick de ett svar uttryckt inte i materiella

AFORISMER

Av John Soderlund

Kunskap om varandra leder ofta till vanskaper for varandra. Vanskapens naturliga uttrycksform ar ansvarstagande for varandra. Ansvarstagande for varandra ar omsorg om varandra.

Den demokratiska manniskan ar den givande manniskan.

Om det ar sant att fornuftet styr varlden idag, da vill jag vara ofornuften.

Demokratin ar den fornamsta av alla manskliga sammanlevnadsformer och kraver darfor den fornamsta av alla manniskotyper.

Kampen for det ratta ar en och odelbar.

Demokratin maste krava mer for att kunna ge mer.

Felet med manskligheten idag ar att det finns hav av teknik, floder, backar och år av intelligens men endast stank av omsorg.

Sovande samveten bygger aldrig en demokrati.

termer utan i ideologiska »Att finna en gemensam malsättning», sade namligen ledaren för den största fackföreningen

I ett annat fall kunde de sammanföra parterna i en bitter industrikonflikt som pagatt under lång tid. Det vore givetvis värdefullt om de nordiska länderna med sin rika erfarenhet av samarbete inom industrin kunde utvidga och utöka sådan hjälp till länder som Indien.

Om Indien kunde stabiliseras i demokratisk riktning och dess stora krafter kunde vitaliseras, skulle detta valdiga land också få en stor inverkan på Kina. Många tankar naturligtvis på vilken enorm marknad Kina rent handelsmässigt skulle kunna vara. Men det är inte bara ekonomiska barriärer att tränga igenom utan först och främst ideologiska. Mitt resonemang förutsätter naturligtvis att de rika nationerna radikalt förändrar sina motiv och blir mer upptagna av att sorja för hela världens behov än av att tanka på sin egen höga levnadsstandard. Om de tog hand om det förra skulle den senare ta hand om sig själv.

Utan en sådan global malsättning kanske Sverige snart kommer att mota stora svarigheter. Kirunas järnmalmsexport har ännu inte påverkats av Australiens nästan obegränsade tillgångar. Men med de nya snabba jätte-malmbåtarna kan man nu leverera hogprocentlig australisk malm till Europa billigare än vad mer närbelägna gruvor kan. En protektionistisk politik kan kanske avvarja sådana intrång för en tid men knappast i längden,

eftersom världshandeln mer och mer liberaliseras.

Jag skulle önska att Sverige genom sitt eget exempel kunde stimulera nationer som Australien och Japan att utveckla ett internationellt samarbete, inriktat på att skapa en hygglig levnadsstandard åt alla människor i Asien. En punkt i ett sådant samarbete borde vara att en viss procent av inkomsterna från Australiens och Amerikas rika mineraltillgångar skulle gå till att främja Rajmohan Gandhis arbete för moralisk upprustning i Sydostasien. Ett omedelbart mål kunde vara att färdigställa det asiatiska skolningscentret i Panchgani och sedan finansiera andra projekt i moralisk upprustnings anda i Ceylon och på andra håll. Om Sverige och dess granar började bidra till sådana ändamål, kunde de också på denna punkt övertala andra länder att följa exemplet.

Alla mina förslag är på sitt sätt en logisk utveckling av idén om den valfärdstat som Nordens länder och Storbritannien förverkligat. Det är en fråga om att göra för de fattiga länderna i världen vad de flesta europeiska länder redan gjort för de socialt eftersatta inom sina egna gränser.

Jag hörde George Brown, det engelska arbetarpartiets vice ordförande, betona detta vid årskongressen i Blackpool nyligen. »Folk har det mycket bättre nu», sade han, »och är därför mycket mindre intresserade av de materiella problemen än vad vi tycks tro. Vi kan inte vinna en kamp som

Forts sid 14



John
Caulfeild

För en ny kultur

John Caulfeilds lidelse var att genomgå den kulturen med en centralt kristen ideologisk upplevelse. Han var en av dem som med Frank Buchman kom till Norden 1934. *Tidens Tegn* skrev då: »En handfull utlänningar, som varken kan vart språk eller kanner till vara seder och bruk, kommer till detta land. Två månader senare har hela landets mentalitet blivit annorlunda.» Han kampade för att vi skulle förverkliga visionen »Sverige – folkförsonaren», vilket blev ett uttryck i skriften »Vand Strommen», där han var ansvarig för den konstnärliga utstyrelsen. Han älskade Frankrike och hade stor del i det nya praktiska samarbete som hösten 1947 inledes mellan franska arbetare och arbetsgivare.

John Caulfeild hade en skapande fantasi, och nya uppslag bar ständigt frukt i praktisk handling. De bägge senaste somrarnas ledarkurser i Caux »för moderna människor i en ny tid» var hans idé, och i dem var han eldsjäl. Hans fasta personlighet och inspirerande sätt att leda samtal och diskussioner lyfte dem över både till falliga och djupa motsättningar. Man började skymta konturerna av en ny kultur, där jordens länder hand i hand arbetar mot ett gemensamt mål.

John Caulfeild dog på en bergsvandring i Schweiz där hans varma hjarta plötsligt upphörde att slå. Genom en tragisk olycka omkom samtidigt hans hustru, då hon på väg efter hjälp överraskades av dimma. Två människor, som varit sällsynt forenade i sin gemensamma livsuppgift fick på det sättet ta nästa steg vidare tillsammans.

Sven Fraenki

STRIKKEVARER FOR MENN.

Lainette Trikotasjefabrikk

Valløy - Tønsberg

Saxat och citerat



INDIENS MINISTER FÖR FAMILJEPLANERING, Sripati Chandrasekar, foreslog på söndagen att alla akta makar i landet skall avstå från sexuell umgänge under ett år

»Antibabyaret» skulle sammanfalla med hundraårsminnet av Mahatma Gandhis födelse nästa år. Gandhi själv slutade med sexuell umgänge vid 37 års ålder.

— Detta är den billigaste och sämsta metoden för familjeplanering, men kanske också den svåraste, sade ministern.

Dagens Nyheter, i ett
TT—Reutermodellande från
Poona Indien, den 21/10 1968

FRIHET UTAN EN IDEOLOGI KOMMER att försvinna från jordens yta. Frihet med en ideologi kan göra hela världen fri. I Europa försöker människor utan ideologi forgåvas skorda en idologis frukter.

Ur boken »Amerika behöver en ideologi» av Peter Howard

EN IDEOLOGI ÄR DEN STRÖM AV tro och övertygelse som hela tiden fyller hjarta, tanke och vilja med kraft till ny handling och insats.

Idag står två ideologier mot varandra: en ideologi med en grundfast tro på Gud, och en ideologi med en grundfast tro på ingen Gud.

En ideologi kan antingen skapas av intellektet allena. Eller den kan utformas genom inspiration från Gud. Människor som låter sig ledas av en ideologi blir alltså antingen redskap för något som gjorts av människor, en intellektuell ideologi, som inte har sin rot i något större än människan själv, eller också blir de redskap i Guds händer.

Människor som inte vet vad de lever för, som inte har ett ideologiskt perspektiv, blir utan att själva veta om det utnyttjade av dem som har en ideologi.

Kampen gäller människorna. Frågan är om vi vill skapa en värld efter Guds vilja eller utveckla den endast efter vår egen.

Max Bladeck, tysk gruvarbetare
i boken »All världen väntar»

UNGDOMEN AV IDAG SÖKER lidelsefullt efter sanning, allvar och akta verklighet — och dess oro är uttryck för ett uppror mot det konventionella hyckleri som ofta genomsvyrat gårdagens samhälle.

Påven Paul VI i en av
sina veckoaudienser.

ATOMBOMBEN I HÄNDERNA PÅ en Francis av Assisi vore mindre farlig än en revolver i handen på en mördare. Det som gör bomben farlig är inte dess inneboende sprängkraft utan människan som vill använda den. Det är därför som den moderna människan måste pånyttfodas.

Biskop Fulton Sheen

ROPA PÅ REVOLUTION IDAG! JAG har en känsla av att det finns en tendens att skjuta hansynen till människan själv in i framtiden och ensidigt tala om en strukturförändring som vägen till rattfärdighet. Det är nödvändigt att ta upp frågan om människan själv.

— Då blir individetik lösningen?

Människans etiska förpliktelse är social, därför kan inte individetik och socialetik lösas från varandra.

— Ni talar om revolution i människan. Hur skall det gå till?

Hur människan själv skall förändras är det stora oösta problemet i marxistisk revolutionsfilosofi. Jag är

övertygad om att det finns en dynamisk kraft tillgänglig för oss människor i Gud.

— Hur skall vi då ställa oss till de unga radikaler som t o m innanför kyrkan ropar på revolution?

När det ropas på revolution skall vi ropa »mer revolution». Om vi bara har revolution mot orättfärdiga samhällssystem och inte också mot människans grundinställning till sin nästa och världen, är det en för liten revolution och den kan kanske i framtiden komma att kallas reaktionär.

Det har sagts att ingen är mer reaktionär än den som vill förändra världen utan att förändra sig själv.

Intervju med komminister Inge
Mannsåker i »Tuntreet», organ
för studentkåren vid Norges
Lantbrukshögskola, Ås

AMERIKA MÅSTE UPPTACKA SIN rätta ideologi. Den bottnar i landets kristna arv och dess enda fulla svar i kampen mot materialismen och alla andra »ismer». Men Amerika hatar inte materialismen. Foreställ er Amerika i färd med att förstöra sig själv med just de krafter som det fördömer i andra. Ideologiernas kamp utgjorde graniten i Gamla och Nya testamentena. Idag är det så många människor som ger folk socker i stället för granit — och så botar man aldrig materialismen.

Moralisk upprustning går först och framst rakt på grundproblemet — man erkänner att synden existerar. Synden är sjukdomen. Jesus Kristus är botemedlet. Resultatet är ett under. Kampen om Amerika är kampen om Amerikas tankande. Ett folks tankande ligger i ruiner innan landet ligger i ruiner. Och Amerikas tankande ligger i ruiner. Med mindre Amerika återupptäcker sin rätta ideologi är det endast kaos som väntar oss.

Folk blir förvirrade och undrar om det gäller att vara höger eller vänster. Men det enda vi verkligen behöver är att vara ledda av Guds Helige Ande. Det är den kraft vi borde studera. Då kunde vi finna ett klart ljus som får slut på förvirringen. Den Helige Ande kan lära oss hur vi skall tanka och leva och ge oss en användbar grundval för vår insats i landets tjänst.

Ur »Omskapa världen»
av Frank Buchman

Kort nytt

Detroit Froken Meta Nicholson, journalist i Jackson, Mississippi, har efter sitt deltagande i sommarkonferensen i Caux »Nya horisonter för undervisning och fostran» arbetat med Forbundet för karaktarsfostran. Detta förbund höll nyligen en konferens i Detroit med deltagare från USA och Canada. Forbundet bildades för något mer än ett år sedan och dess mål är att skapa material, pjaser, musik och andra metoder att ge barn en motivering att leva absolut riktigt och osjälviskt.

Paris Det ledande organet för protestantismen i Frankrike, tidskriften *Reforme*, skrev om foreställningarna av europamusikalen Luta Er ut och den franska pjasen *Pitie pour Clementine* på Theatre des Arts i Paris. »Det är märkligt att våra kyrkor är så dåligt informerade om det gripande vittnesbordet dessa 40 ungdomar från Moralisk upprustning ger. Dessa två pjaser, som är varandra mycket olika, illustrerar betydelsen av moral och andliga värden i vår mekanistiska och våldsamma värld.

London Isaac Amata, tidigare studentledare i Nigeria, värdade nyligen till England att det skulle ge de 15 000 nigerianska studenter, som för närvarande studerar i landet, chansen att lära sig mera om verkligt statsmannaskap i stället för om våld, under den tid de är i landet. Amata föredrog våldet som primitivt i ett föredrag som han höll för studenter från hela England. Han hävdade att våld var den metod som stamfolken för i tiden använde för att lösa sina tvister. 1964, då Amata hade besökt många universitet och skolor i Nigeria, hade han mottagit många intellektuella som talat för »blodig revolution». Idag kämpar Nigeria för livet i ett blodbad, där tusentals människor slaktas ned och andra svalter till döds, sade Amata.

Paris Till premiärminister Couve de Murville riktades i oktober ett öppet brev om vad man och kvinnor över hela Frankrike känner inför situationen inom Frankrikes industri, jordbruk och universitet. Här följer några utdrag ur brevet.

»Vår fransman vet, att ingenting kommer att förändras, om inte några av oss är beredda att göra uppoffringar. Men innan fransmannen kommer att acceptera, att han måste offra något, måste han få mål som är så stora, att de mobiliserar det bästa inom honom. Målet som nationen helhjärtat samlar sig bakom. Hittills har uppriktigt sagt den stora massan av det franska folket inte erbjudits högre mål än att öka sitt valstånd.

Men i denna förvirrade värld, behärskad av hat, hotad av maktmissbruk, försökt i likgiltighet skulle vi kunna lyssna till vishetens stamma. Inspirerade av vår dubbla tradition av revolution och tro skulle vi kunna bli ett exempel på en nation som smider en ny enighet ovan sekelgamla skrankor.

Vi tror på Frankrike, på den generositet som bor djupt i varje franskt hjärta, och vi känner ett trangande behov av att mobilisera denna generositet och så fullfölja den kallelse som vilar på Frankrike i denna timma.»

Colombo Den internationella gruppen som under chefredaktör Rajmohan Gandhis ledning inbjödits till Ceylon, började sitt program med en konferens i huvudstaden Colombo under temat *Asia Arise* (Vakna upp, Asien!). Konferensen öppnades den 5 november av talmannen i Ceylons senat, A. Ratnayake, som bl.a. yttrade: »Den glömda faktorn i vårt nationella liv är, att människan kan förändras.» Bland de närvarande 200 gästerna var ordföranden i Högsta domstolen, Ceylons ambassadör i USA och ordföranden i muhammedanska förbundet.

Chefredaktör Gandhi betonade, att det för Asiens folk varken är fråga om att efterfölja den amerikanska livsformen eller den »roda» utan att förverkliga Moralisk upprustnings livsform, grundad på de absoluta normerna: arlighet, renhet, osjälviskhet och kärlek. Gummiforskningsinstitutets chef, som representerade inbjudningskommittén, yttrade: »Vår hem och vårt land är öppna för er och vi behöver er. Vi känner våra misslyckanden och problem.»

Det är i denna situation som skådespelet *Den glömda faktorn* framförs av en indisk ceylonisk ensemble. Premiären ägde rum på kvällen efter konferensens öppnande i närvaro av bl.a. premiärminister Senanayake, som på flera ställen uttryckte sin uppskattning av pjasen.

Talman Ratnayake gav ett par dagar efter premiären en mottagning för konferensen i senatens receptionslokaler, dit senatorerna med fruor och andra gäster inbjödits. Efter denna mottagning ombads konferensdeltagarna att för en större publik ge information om tillämpningen av Moralisk upprustning. Motet, som ägde rum i en stor samlingshall i huvudkontoret för det stora tebolaget Ceylon Tea, var packat med folk.

Da den internationella gruppen framträdde i det berömda St Thomas college, blev det sensation, när en före detta elevkårsordförande meddelade, att han ville betala igen 200 rupees som han tidigare stulit från sitt college. Rektorn bad honom använda pengarna till Moralisk upprustnings arbete. Elever från St Thomas och indiska ambassadören var bland publiken vid en senare foreställning av »Den glömda faktorn».

Lotar Forts från sid 3

bemöta en materialistisk nihilism, som hotar att kväva ande och själ

Aven om ungdomen annu inte vet, hur den ska uttrycka det, kanner den både i ost och vast, att den människa som fornekar sin själ ar ett forkrympt, elandigt och skandat vasen Det ar tron, att forst anden gor oss i sanning till människor och att den ar starkare an valdet

Men sanningen ar odelbar, den an går oss alla Hela sanningen finns varken i ost eller vast, dess frontlinje loper tvars genom alla lander, folk

och klasser och genom var och en av oss

Vi far aldrig prisge sanningen, får inte upphora att satsa oss sjalva for frihet, rattfardighet, manniskovarde, for varje enskild manniska Forst nar vi omsatter denna insikt i handling, ar manniskors kamp och lidande i Tjeckoslovakien inte forgaves Forst da framtrader dess djupa mening

Skall industrin Forts från sid 11

gar ut pa att hela tiden ge folk nagra kronor mer i dag an vad de hade i

går Då man fått kylskåp och TV och bilar, vill man sedan ha sommarstugor och lyxbåtar Kampen for att gora folk lyckliga kan aldrig vinnas pa den grundvalen Jag tror att folk ar mycket mer oroad over varldsfattigdomen, over orattvisan och olikheterna mellan landarna, an vad vi tycks forestalla oss »

Och han fick applader da han sade »Vi har sett det som var uppgift att hoja levnadsstandarden for de mindre privilegierade i vårt land, inte for att vi sjalva skulle vinna pa det, utan dar for att det varit riktigt Likasa ar det nu var uppgift att hoja levnadsstandarden for de underutvecklade folken i varlden, inte for att vi sjalva skall tjana pa det utan darfor att det faksiskt ar riktigt »

Och denna uppgift kanske galler hela Vasteuropa

Har Gud Forts från sid 7

politisk aktion Den ar nodvandig, men den utgor bara en del av helhetsbilden Och de som overdimensionerar den delen, kommer att bli djupt besvikna

Jens J Wilhelmsen



J. M. Ugland & Co. A.s

GRIMSTAD

LEGEMIDDEL

**Forkjølelse, revmatisme,
nervesmerter - forsøk...**

ALBYL-
Enterosolubile

OVERTRUKNE ACETYSALICYLSYRETABLETTER
Uten maveirritasjon fordi tablettene først
løses opp i tynntarmen. Pakninger à 30
og 100 tabletter. På apotek uten resept.

A/S FARMACEUTISK INDUSTRI



Uten
mave-
irritasjon

LEGEMIDDEL FRA 



ved hodepine
NOVID

tas oppløst i vann

Novid gir hurtig lindring ved hodepine, revmatisme, nervesmerter, tannpine, menstruasjonsmerter og forkjølelsesubohag. Novid i vann er behagelig i bruk og skånsomt selv for omfintlige maver. Uten resept på apotek og medisinsalg. Rør og foliepakning à 20 tabletter samt glass à 40 og 100 tabletter.

Novid - befriende lett å ta.

NYEGAARD & CO AS OSLO

MIBO



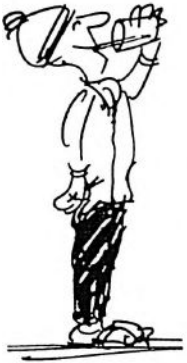
-MARKT
ENLIGT
SEMKOS SKARPTA
SAKERHETSKRAV
DRIVS MED 24 VOLT

högeffektiv el-toalett med EFTERBRÄNNKAMMARE

Begar broschyr från Elektro MIBO AB, 542 00 Marrestad - Telefon 0501/13620 - Telex 5939

7 1 01
Lennart Sjogren
Djurgårdsvagen 220-222
115 21 Stockholm
Sverige

Mr. Lemon Lime



E.

UPPFRISKANDE AKTA
LIMEJUICE i pulverform

Dernings AB
Goteborgs Frihamn